

Predmet C-414/19

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

28. svibnja 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Amtsgericht Erding (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

22. svibnja 2019.

Tužitelj:

E. M.

M. S.

Tuženik:

Eurowings GmbH

Amtsgericht Erding (Općinski sud u Erdingu, Njemačka)

[*omissis*]

U predmetu

1) **E.M.**

- tužitelj -

2) **M.S.**

- tužitelj -

[*omissis*]

protiv

Eurowings GmbH [*omissis*]

- tuženika -

[*omissis*]

zbog tražbine

Amtsgericht Erding [*omissis*] (Općinski sud u Erdingu, Njemačka) donio je 22. svibnja 2019. na temelju rasprave održane 3. svibnja 2019. sljedeću

Odluku

I. Postupak se prekida.

II. Sudu EU u skladu s člankom 267. UFEU-a upućuje se sljedeće prethodno pitanje o tumačenju prava Unije:

Treba li u slučaju zračne linije koja se sastoji od više dijelova pri određivanju udaljenosti u skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe (EZ) 261/2004 uzeti u obzir i priključne letove [**orig. str. 2.**] na koje nije utjecala nezgoda koja se pojavila na povezanom letu?

Obrazloženje:

I.

1. Tužitelji su imali jedinstvenu potvrđenu rezervaciju za tuženikovu zračnu liniju od 28. svibnja 2018. Ta zračna linija sastojala se od dvaju dijelova. Prvi let EW171 iz Cancuna (CUN) u Köln-Bonn (CGN) trebao je sletjeti u Köln-Bonn u 17.35 sati. Povezani let EW86 trebao je poletjeti u 18.50 iz Köln-Bonna te sletjeti u Münchenu (MUC) u 20.00 sati.
2. Tužitelji su letom EW171 sletjeli u Köln-Bonn kako je bilo predviđeno redom letenja. Međutim, let EW86 je otkazan.
3. Udaljenost između Cancuna i Münchena je 8.912,13 km. Udaljenost između Köln-Bonna i Münchena je 455,99 km.
4. Tuženik je svakom od tužitelja isplatio odštetu u visini od 250,00 eura u skladu s člancima 5. i 7. Uredbe (EZ) 261/2004. Svaki od tužitelja zahtijeva dodatnih 350,00 eura.

II.

5. Tuženik je odštetu odredio prema dijelu od Köln-Bonna do Münchena na koji se odnosi otkazivanje. Tužitelji smatraju da treba uzeti u obzir i let od Cancuna do Köln-Bonna na koji se otkazivanje ne odnosi.

6. Stoga je za sud koji je uputio zahtjev važno od kojeg polazišta valja utvrditi udaljenost u skladu s člankom 7. Uredbe (EZ) 261/2004.
7. U skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe u određivanju udaljenosti, kao baza se uzima mjesto odredišta na koje će, zbog uskraćivanja ukrcaja ili otkazivanja leta, putnici stići s određenim vremenskim zakašnjenjem u odnosu na vrijeme dolaska predviđenim redom letenja. Stoga se povezani letovi uzimaju u obzir u određivanju udaljenosti i u slučaju kada sami povezani letovi nisu otkazani, primjerice kada se zbog otkazivanja priključnog leta nisu mogli iskoristiti. Uredba ne sadržava usporedivu odredbu za mjesto prvog polijetanja i priključne letove. **[orig. str. 3.]**
8. Sud dosad nije razjasnio to pitanje.
9. U presudi C-559/16 osmo vijeće Suda odlučilo je da pojam „udaljenost” u slučaju zračnih linija s vezanim letovima obuhvaća samo udaljenost između mjesta prvog polijetanja i konačnog odredišta, neovisno o stvarno prijedenoj udaljenosti leta. Međutim, polazište za tu presudu bilo je drukčije od onog u ovom slučaju. U predmetnoj presudi kasnio je već prvi od dva leta. Nezgoda je stoga utjecala na oba dijela. Stoga je u skladu s prethodnim pitanjem trebalo odlučiti je li presudna izravna udaljenost između mjesta prvog polijetanja i odredišta. Međutim, nije razjašnjeno koje mjesto polijetanja valja uzeti u obzir. Presuda je u većoj mjeri obrazložena načelom jednakog postupanja i neugodnostima koje se uobičajeno pojavljuju.
10. U presudi u predmetu C-537/17 osmo vijeće odlučilo je da prijevoz treba smatrati „letom” u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) Uredbe čak i u slučaju međuslijetanja s promjenom zrakoplova. Istodobno obrazloženje presude upućuje na to da se takav prijevoz može sastojati od više letova. Niti presuda niti zahtjev za prethodnu odluku Landgerichta Berlin (Zemaljski sud u Berlinu, Njemačka) ne odnose se na visinu odštete. Landgericht Berlin (Zemaljski sud u Berlinu) izričito je zatražio tumačenje članka 3. stavka 1. točke (a) Uredbe koje se odnosi na područje primjene.
11. Stoga u drugom kontekstu postoje presude Suda prema kojima se međuslijetanje ili presjedanje na drugi let ne uzimaju u obzir. U obje presude naglašava se da su gubitak vremena i s time povezane neugodnosti temelj prava na odštetu. To odgovara ustaljenoj sudskoj praksi Suda (primjerice [*omissis*] [presuda od 23. listopada 2012., Nelson i dr., C-581/10 i C-629/10, EU:C:2012:657]). U slučaju bitno različitog činjeničnog stanja to valja posebno ocijeniti. Zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Amtsgerichta Düsseldorf (Općinski sud u Düsseldorfu, Njemačka), C-368/17, koji je sadržavao ovo pitanje, brisan je iz registra, jednako kao zahtjev koji je uputio Landgericht Hamburg (Zemaljski sud u Hamburgu, Njemačka) (C-557/18).

III.

12. Nacionalni sudovi različito odgovaraju na to pravno pitanje.
13. (prikaz nacionalne sudske prakse) [*omissis*] [**orig. str. 4.**] [*omissis*]
14. Postoji suglasnost o tome da se uzima u obzir putnikovo konačno odredište. To se izričito predviđa člankom 7. stavkom 1. Uredbe. Međutim, člankom 7. ne uređuje se koje se mjesto polijetanja uzima u obzir. Nacionalni sudovi u navedenim presudama u skladu s ustaljenom sudskom praksom Suda redovito uzimaju u obzir nastale neugodnosti i načelo jednakog postupanja.

IV.

15. Sud koji je uputio zahtjev smatra da se zbog razloga jednakog postupanja i primjerene odštete za neugodnosti udaljenost leta na koji nezgoda nije utjecala ne može pribrojiti udaljenosti leta na koji je nezgoda utjecala.
16. Neugodnosti u slučaju otkazanog leta u biti se sastoje u tome da se mora organizirati drugi prijevoz i da putnik trpi odgovarajući gubitak vremena i odstupanje od plana putovanja. Uglavnom su te neugodnosti veće ako je otkazan dulji let. Pri kraćim europskih letovima redovito se može iskoristiti više veza – čak i s drugim prijevoznim sredstvima. U tom je slučaju manje opterećenje ostvariti zamjenski prijevoz te je veći preostali „manevarski prostor” ([*omissis*][presuda od 23. listopada 2012., Nelson i dr., C-581/10 i C-629/10, EU:C:2012:657, t. 35.]). U skladu s time su zahtjevi za zamjenski prijevoz radi [**orig. str. 5.**] smanjenja prava na odštetu u skladu s člankom 7. stavkom 2. stroži ako je udaljenost manja. Ta je razlika izraženija u slučaju otkazanih letova nego u slučaju kašnjenja. Međutim, iako je otkazivanje, uz uskraćeni ukrcaj, izvorno područje primjene Uredbe, čini se da pri tumačenju valja najprije pretpostaviti otkazivanje.
17. Budući da se Uredbom određuje opće uređenje s paušalnom odštetom, potrebno je tumačenje kojim se osigurava jednako postupanje izvan okvira ovog pojedinačnog slučaja. U skladu s člankom 7. Uredbe primjereno je pritom uzeti u obzir učinke u konačnom odredištu [*omissis*]. To znači da putnici otkazanog leta koji do istog konačnog odredišta zbog jednake nezgode pretrpe jednake neugodnosti trebaju primiti jednak iznos odštete. Sudu koji je uputio zahtjev se ne čini opravdano da se tužiteljima zbog otkazivanja leta EW86 dodijeli viša odšteta nego drugim putnicima tog leta s istim odredištem. Suprotno tomu, razlikovanje putnika koji su rezervirali izravni let i putnika koji su rezervirali let s presjedanjem može se opravdati uobičajeno različitim neugodnostima.
18. Pri usporedbi s putnicima koji zbog nezgode već na prvom dijelu ne mogu ostvariti drugi dio leta kako je bilo planirano, valja dodati da je i u slučaju čestih prijevoza s različitim prijevoznicima nezgodu na ukupnoj udaljenosti moguće pripisati jednom prijevozniku. Člankom 7. na odgovarajući način se određuje da

se pri određivanju udaljenosti obuhvaćaju letovi prema takvim konačnim odredištima na koja se „zbog” otkazivanja neće stići kako je bilo planirano. U ovom slučaju nezgoda se ne može pripisati prvom dijelu leta te manevarski prostor na prvom dijelu leta nije ograničen. Nepribrajanje udaljenosti priključnog leta predviđenog redom letenja odgovara usklađivanju interesa putnika i prijevoznika što je cilj Uredbe ([*omissis*][presuda od 23. listopada 2012., Nelson i dr., C-581/10 i C-629/10, EU:C:2012:657, t. 39., 76. i sljedeće]).

[*omissis*]

[*omissis*] **[orig. str. 6.]**

RADNI DOKUMENT